REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Red.: L. A. BAKKER, Drs M. BEHRENS, Drs G. L. GROENEVELD en Drs H. HAVERKAMP

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

De Nationaal-3000 boekhoudmachine voor de meterdebiteurenadministratie van de Gemeentewaterleidingen van Amsterdam

Werf, W. van der — Met afbeeldingen van de verschillende formulieren, in gebruik bij de boekhouding, verklaart schr. de verschillende etappen van de bewerking.

A III 3 *Water 16 Juni 1939*

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

II. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE ALS WETENSCHAP

De hervorming van het hooger handels- en economisch onderwijs in België

Ridder, Prof. A. de — Bij K.B. van 15 Mei 1934 werd het organisch statuut gevormd van het hooger handelsonderwijs in België. Ongelukkigerwijze werd het recht tot het uitreiken van universitaire diploma's later, n.l. in Sept. 1934, ook toegekend aan de instituten die aan den Dienst van het Technisch Onderwijs zijn verbonden. Schr. duidt op de verwarring die hierdoor is ontstaan, alsook op de overproductie van economisch gegradueerden in België, waar niet minder dan 20 pseudo-universitaire scholen aan de opleiding deelnemen. Schr. stelt tweeërlei eischen tot hervorming, n.l. eenerzijds wettelijke erkenning van het verschil tusschen economisch hooger onderwijs en dat van de technische scholen, anderzijds hervorming van de scholen voor economische wetenschappen in faculteiten voor economische en sociale wetenschappen, waaraan secties voor administratieve wetenschappen in samenwerking met de juridische faculteiten kunnen worden verbonden.

B a II 4 *Tijdschrift voor Economie en Sociologie April 1939*

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Enkele opmerkingen over bedrijfsanalyse en bedrijfsvergelijking in Duitschland

Berkum, Prof. dr. P. P. van — Schr. geeft enkele opmerkingen over de maatregelen van de Duitsche regeering tot invoering van een systeem van bedrijfsanalyse en bedrijfsvergelijking, waarin alle Duitsche ondernemingen in handel, industrie, bankwezen en handwerk zullen worden opgenomen. Motief is in de eerste plaats de door den staat opgenomen verantwoordelijkheid met betrekking tot het handhaven van een stationnairen conjunctuurtoestand. Het vraagstuk heeft bedrijfseconomische, comptabeltechnische, sociaal-ethische en conjunctuurpolitieke aspecten.

B a III 3 *Economie Juni 1939*

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

De Nationale Inkomsten- en Winstbelasting

Een speciaalnummer, bevattende bijdragen van H. M. H. A. van der Valk, M. F. J. Cool, J. R. Schaafsma, S. C. H. Nederburgh, B. Moret, Tj. S. Visser, A. J. Oudheusden, H. Ivens, J. Stroomberg, L. E. Pieters, A. Th. E. Kastein, J. P. Croin, A. Veen en J. A. Booy en voorzien van een bijlage van N. J. Polak is gewijd aan de Nationale Inkomsten- en winstbelasting.

B a IV 7 *Econ. Statistische Berichten 24 Mei 1939*

De algemeen economische beteekenis van het calculatievraagstuk

Janssens, C. H. A. J. — Schr. onderscheidt vier tendenzen in de kostprijscalculatie, waarvan de volgende de meest funeste gevolgen mogen doen verwachten voor het gezonde verloop van het economische leven, d.z. de toenemende calculatiemoeheid en de daaruit voortvloeiende opportunistische, fatalistische prijspolitiek, voorts de tendenz tot de prijsbepaling door den ondernemer met de laagste kosten alsmede het verschijnsel van de verbruikersverwenning. Een andere ontwikkelingsgang vindt zijn neerslag in de toenemende mate van samenwerking tusschen zelfstandig blijvende bedrijven.

B a IV 9 *Economie Juni 1939*

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Prijzen en aandeelkoersen

Studie over het verband tusschen goederenprijzen en aandeelenkoersen, in het bijzonder voor rubber en tin.

B a V 36 *Kwartaalbericht Nederlandsche Handel Maatschappij April 1939*

Financiering op middelmatigen en langen termijn van kleine en middelgroote industrieën

Hasselt, Mr. R. van — De Maatschappij voor Industriefinanciering is er niet in geslaagd haar functie behoorlijk uit te oefenen. Schr. bepleit oprichting van een instituut dat in het gewone aandeelenkapitaal kan deelnemen.

B a V 5 d *Econ. Statistische Berichten 31 Mei 1939*

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Het rentabiliteitsbeginsel als basis voor de economische politiek

Bijl, dr. A. — De grens voor de productie behoort niet te liggen op het punt, waar bij de bestaande verdeeling van opbrengst en lasten de ondernemerswinst niet meer vergroot kan worden, maar op het punt waar alle arbeidskrachten, naar hun capaciteiten en behoeften, aan het productieproces kunnen deelnemen. Het eenig afdoende middel om voor goed de tirannie van het kostenprincipe te breken schijnt te zijn een directe bijdrage van den staat in de productiekosten.

B a VI 1 *Econ. Stat. Berichten 26 April 1939*

Het belang van technisch-economischen research-arbeid voor 's werelds welvaart

Hamburger, dr. ir. L. — Natuurwetenschappelijke en technologische vooruitgang vormt een levensbelang van den Staat. Er valt een hooge graad van autonomie in den seculairen gang der technisch-economische ontwikkeling bij zich handhavende, industrieel vooraanstaande volken waar te nemen. Niet alleen het streven naar een superieure techniek, ook het daarbij gerealiseerde seculaire tempo, staan in het centrum van den strijd om de toekomst der komende generaties. Toenemende urgentie van het probleem om techn.-econ. vooruitgang en ordening optimaal te koppelen. Het tempo van dezer vooruitgang en zijn structuurveranderingen zijn een bron van groote zorg in onzen tijd. De horizonten van individu en gemeenschap zijn verder uit elkaar komen te liggen, waardoor wij stelselmatig speurwerk en ontwikkeling over de geheele linie als onderwerp van Staatszorg moeten gaan beschouwen.

B a VI 1 *Econ. Statistische Berichten 14 Juni 1939*

Enkele opmerkingen over het vraagstuk van de verhouding tusschen groot- en kleinbedrijf in den detailhandel

Cobbenhagen, Prof. dr. M. J. H. — Schr.'s opmerkingen zijn de volgende: 1°. De tegenstelling tusschen groot- en kleinbedrijf op dit gebied bestaat onafhankelijk van de conjunctuurproblemen. 2°. De encycliek Q. A. heeft op het oog die maatschappelijke differentieering die de beste waarborgen biedt voor de respecteering der menschelijke persoonlijkheid en voor de handhaving van de verschillende maatschappelijke groepen en standen. 3°. de handhaving van een zoo groot mogelijke zelfstandige middenstand bevordert de economische stabiliteit der maatschappij.

B a VI 9 *Economie Juni 1939*

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Rapport van de commissie voor vakopleiding en leerlingregeling in het bouwbedrijf

Deze Commissie is ingesteld door de Nederlandsche Aannemersbond en de Patroonsbond voor de Bouwbedrijven.

Behandeld worden: leeftijdsgrens voor „jeugdigen", aantalsverhouding „jeugdigen"/volwassenen, loonschaal en het verkrijgen van vakbekwaamheid.

B a VII 7 *De Aannemer 20 Juni 1939*

Nieuwe vormen van werkloosheidsbestrijding

Beaufort, mr. dr. L. J. C. de — Schr. wijst op de nieuwe elementen van werkloosheidsbestrijding, opgenomen in het jongste wetsontwerp tot verhooging van het crediet voor werkverruiming.

B a VII 10 *Economie Mei 1939*

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

De prijs als regulator van de rubberproductie

K a a g, Prof. H. A. — Schr. wil door het maken van enkele opmerkingen opwekken tot nadere bestudeering. Vooral de prijsvorming van de rubber en van de rubbercoupons (exportlicenties) betrekt schr. thans in zijn beschouwingen.
B b IV 7 *Economie Mei 1939*

V. INDUSTRIE

Restitutie van invoerrechten

K (a a g), H. A. — Restitutie van invoerrechten, van meer beteekenis na de verkooping der invoerrechten, kan soms neerkomen op exportsubsidieering, waaruit weer complicaties kunnen ontstaan.
B b V 1 *Economie Mei 1939*

Eenige opmerkingen over industrialisatie

K e s s l e r, ir. G. A. — Schr. noemt als motieven: de autarkie, de harmonische opbouw van onze bedrijvigheid en de werkloosheidsbestrijding. Als middelen: voorkeur van den Staat voor Nederlandsch fabrikaat, uitvoering van openbare werken en steun door de handelspolitiek.

Schr.'s verwachtingen zijn niet hoog, omdat het bedrijfsleven zich niet leent voor doelbewuste opbouw. Het initiatief moet uit het industrieele bedrijfsleven zelf voortkomen (Rede).
B b V 1 *Maatschappij-Belangen Maart 1939*

De grondgedachte der bedrijfsorganisatie in het geding

Redactie beschouwt de uitvoering van het ontwerp „Kinderbijslagverzekering" in het licht van de bedrijfsorganisatie.
B b V 18 *Drukkersweekblad 17 Juni 1939*

VII. TRANSPORT

Moet wetsontwerp 53 tot coordinatie van het goederenvervoer worden aangenomen?

J a g t, A. G. — Schr. noemt de oorzaken van het overcompleet aan vervoermiddelen, en neemt aan dat intusschen de te vervoeren hoeveelheid gelijk is gebleven. Het oude vervoermateriaal verdwijnt niet. Schr. pleit voor het concessiestelsel en tracht dit uit het oogpunt van de verschillende belanghebbenden te bezien.
B b VII 1 *Spoor- en Tramwegen 10 Juni 1939*

De vraag naar personenvervoer per spoor

T i n b e r g e n, Prof. dr. J. en P. J. V e r d o o r n — Het bleek den schrijvers mogelijk om de fluctuaties in het reizigersvervoer der Nederlandsche Spoorwegen voor een zeer groot deel te verklaren uit de fluctuaties in de loonsom, de fluctuaties in de tarieven en een trend. Daarbij bleek, dat de achteruitgang in den economischen toestand sedert 1929 voor een zeer belangrijk deel de groote inzinking in de spoorwegontvangsten verklaart.

De trendinvloed is een combinatie van de concurrentieverhoudingen en van allerlei andere factoren. Hun gezamenlijke invloed is negatief, doch sedert 1929 is de hieraan toe te schrijven vermindering van vervoer niet zoo groot als die uit hoofde van den conjunctuurachteruitgang. Tegenover de ongunstige invloeden van de concurrentie staan waarschijnlijk gunstige invloeden als bevolkingstoeneming, een toenemende reislust, toenemende accomodatie, enz.

De invloed van de tarieven op het vervoer blijkt niet groot te zijn geweest, de vraag was inelastisch en wel in nog sterkere mate dan voor het vervoer per tram werd gevonden. Voor speciale gevallen, zooals bij de dagretours, de avondretours en de vacantiekaarten schijnt een tariefsverlaging echter minder opbrengstderving met zich te brengen.
B b VII 2 *De Nederlandsche Conjunctuur Mei 1939*

De onbelangrijkheid der spoorwegen in het Nederlandsche verkeersbeeld!

E e n b e d r i j f s a u t o h o u d e r — Schr. brengt cijfers aan om te toonen, dat railvervoer een geringe plaats in onze volkshuishouding inneemt.
B b VII 2 *Bedrijfsauto 8 Juni 1939*

Vergelijking tusschen auto en vliegtuig

P l e s m a n, A. — Spr. geeft eenige vergelijkende kostencijfers en zegt een en ander over de afschrijving van vliegtuigen. (Rede ter Jaarvergadering der A.N.V.F.).
B b VII 5 *Bedrijfsauto 15 Juni 1939*

X. FINANCIERINGSINSTELLINGEN

Structuurveranderingen in het bankwezen in de wereld

V a l k, dr. H. M. A. v a n d e r — Schr. wijst op de aandacht, die dit probleem internationaal trekt. Een Volkenbondspublicatie wijst op de verminderde beteekenis van de handelsbanken, de invloed van de conjunctuurphase, de afnemende beteekenis van den handelswissel, de stijging van het bezit aan schatkistpapier en overheidsobligaties.
B b X 2 *Econ. Statistische Berichten 3 Mei 1939*

De beteekenis van het boerenleenbankwezen in Nederland

V a l k, dr. H. M. H. A. v a n d e r — Naar aanleiding van het veertigjarig bestaan van de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank bepleit schr. op grond van ontwikkeling en positie meer waardeering voor het boerenleenbankwezen dan het tot nu toe heeft ondervonden.
B b X 5 *Econ. Statistische Berichten 14 Juni 1939*

De economische beteekenis van de Nederlandsche spaarbanken

L o u t e n d i j k, dr. L. R. W. — Schr. komt weinig tot bepaalde conclusies, doordat het karakter der spaarbankgelden zeer heterogeen is en de totale besparingen niet meetbaar zijn. Schr. tracht de beteekenis te benaderen door te zien naar het aandeel der spaarbanken in de beleggingen en door de uitgavenbudgetten (Centraal Bureau 1936) om te rekenen. Voorzichtig concludeert schr., dat de beteekenis het grootst is voor de bevolkingsgroepen met lage inkomens.
B b X 7 *Econ. Statistische Berichten 21 Juni 1939*

BOEKEN-REPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

III. LEER VAN DE INRICHTING

Kühne, Hellmut und *Max Pickler*. Der Konterahmen für Fertigungsbetriebe. Begriffe, Zusammenhänge, Abschlusztechnik. Leipzig, 1939.

Mal et *Castelain*, Précis de comptabilité industrielle. Ill. de nombreux tableaux. Paris, 1939.

Merten, Kurt. W. Der Ausbau der Buchführung zur Betriebsrechnung. Halle/Saale, 1939.

Newlove, G. H. and *Others*. Intermediate accounting. London, 1939.

Schlatter, C. F. Advanced cost accounting. New York, 1939.

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Laaff, Richard, Die Technik der Bilanzkorrektur. Köln, 1939.

Macneal, K. Truth in accounting. Philadelphia, 1939.

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN

Milward, G. E. Editor. Guide to business management books. London, 1939.

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Hesse, Kurt. Wie beurteilt man eine Bilanz. Bilanzkritik und Bilanzrecht mit Fragen und Antworten. Hamburg, 1939.

V. FINANCIERING

Belden, C. Common stocks and uncommon sense. New York, 1939.

Coopmans, Mr. B. C. M. De ontwikkeling der industrie-financiering. Arnhem, 1939.

Kissan, E. D. Investment in stocks and shares. A complete guide to the methods of investment in stock exchange securities. London, 1939.